

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(posudek oponenta)

Práci předložila studentka: **Lucie Faitenhanzlová**

Název práce: **Matriční úřady a matriční knihy**

Vedoucí práce: **JUDr. Tomáš Louda, Csc.**

Oponent: **JUDr. Ing. Patrik Kurz, Ph.D.**

1. Cíl práce

Cíl, který si autorka stanovila, se autorce podařilo splnit.

Autorka si stanovila za cíl představit případným čtenářům (odborníkům i laické veřejnosti) matriční úřady takovým způsobem, aby každý člověk pochopil, k čemu tento druh úřadů slouží, jaké služby poskytuje a s čím se na něj lidé mohou obrátit.

Pro praktickou část práce si autorka stanovila hypotézu, že většina tázaných bude přistupovat k přijetí zákona o manželství pro všechny kladně a jeho přijetí odsouhlasí, třeba už jen kvůli zrovnoprávnění.

V části pod bodem 10 si autorka stanovila další cíl a to „zjistit, jestli lidé neorientující se v tomto prostředí znají služby matričních úřadů, zda je využívají a jaký mají na tento sektor názor.“

Autorka si pro teoretickou část práce a pro praktickou část práce stanovila dva samostatné cíle. Bylo by však možné zhodnotit, že cíl, který si autorka stanovila pro teoretickou část práce je vhodným předpokladem (dílčím cílem) pro naplnění cíle části praktické. V cíli praktické části a hypotéze stanovené pro praktickou část práce však oponent přímou souvislost nespatřuje.

2. Obsahové zpracování

Z hlediska obsahového jsem toho názoru, že autorka předložila vcelku zdařilé dílo, ve kterém se dokázala vypořádat s vymezenou problematikou, a to zejména v její teoretické rovině.

Protože je úkolem oponenta zejména upozorňovat na slabší stránky posuzovaného vědeckého díla, nelze pominout, že autorka nemá zcela správně - ideálně stanovený cíl bakalářské práce (opomeneme-li, že má autorka stanoven cíl pro teoretickou a pro praktickou část práce samostatně). Autorka si v úvodu své práce stanovila cíl představit případným čtenářům (odborníkům i laické veřejnosti) matriční úřady takovým způsobem, aby každý člověk pochopil, k čemu tento druh úřadů slouží, jaké služby poskytuje a s čím se na něj lidé

mohou obrátit. Samo přehledné a jasné vymezení problematiky však nemůže být bez dalšího cílem kvalifikační práce. V úvodu praktické části práce si pak autorka stanovila další cíl, zjistit, jestli lidé neorientující se v tomto prostředí znají služby matričních úřadů, zda je využívají a jaký mají na tento sektor názor.

Nelze opomenout, že vědecká práce má zahrnovat pouze jeden cíl – jednu hypotézu, kdy z teoretické části je třeba vycházet v části praktické a tou buď stanovenou hypotézu potvrdit či vyvrátit. Cíl teoretické části práce tak jak si jej autorka stanovila je cílem analytickým, který vytváří text blížící se metodické příručně kombinované s komentářovou literaturou. Pro případné užití tématu i pro práci diplomovou by bylo zajímavé využít při zpracování i komparace. Cíl, který si autorka stanovila pro praktickou část práce, je značně široký a není zjevně patrné, za jakým účelem byl stanoven, jaký přínos z něj má plynout či jakou má souvislost se stanovenou hypotézou.

Ve vztahu k hypotéze, kterou si autorka stanovila pro praktickou část práce „že většina tázaných bude přistupovat k přijetí zákona o manželství pro všechny kladně a jeho přijetí odsouhlasí, třeba už jen kvůli zrovnoprávnění“ je na místě uvést, že se nejedná o hypotézu typickou pro kvalifikační práci, neboť k potvrzení či vyvrácení takovéto hypotézy by bylo dostatečné i jen prosté zpracování výsledků dotazníkového šetření. Sama hypotéza by mohla být zaměřena například na „funkčnost“, „kvalitu“ či „kontrolu“ matričních úřadů či matričních knih či na „vývoj hodnot společnosti ve vztahu k stejnopohlavnímu manželství“.

Bakalářská práce obsahuje rozsáhlou teoretickou část s rozsáhlým zdrojovým aparátem. V teoretické části se pod bodem 1 autorka zabývá stručně vymezením pojmu matričního úřadu. V části pod bodem 2 pak definuje pojem matrikáře včetně předpokladů pro výkon funkce a náplně práce. V části pod bodem 3 autorka pojednává o matričních knihách a o zápisech a nahlížení do matričních knih. V části práce pod bodem 4 autorka pojednává o reformě financování matričních úřadů. Dále se autorka zabývá jednotlivými matričními knihami, kdy v části pod bodem 5 pojednává o knize narození, rodném listu, jménu a příjmení a jejich změnách, a to se zohledněním cizího prvku i specifika osvojení. V části pod bodem 6 autorka pojednává o knize úmrtí a úmrtním listu. V těchto případech se jedná o zdařilé přehledové studie popisného až metodického charakteru.

V části pod bodem 7 (str. 31-37) autorka pojednává o knize manželství, oddacím listu, sňatku, podmínkách pro uzavření manželství a zániku manželství. V části pod bodem 8 až 8.2 (38-41) autorka pojednává o knize partnerství, dokladu o partnerství, podmínkách pro uzavření registrovaného partnerství. Tyto části (část 7 a 8 bakalářské práce) pak lze zhodnotit jako teoretický rámec pro praktickou část práce. I v těchto případech se jedná o zdařilé přehledové studie popisného až metodického charakteru.

V části pod bodem 8.3 (str. 42-43) autorka stručně pojednává o zákonu o manželství pro všechny a rozdílech mezi manželstvím a registrovaným partnerstvím.

Části pod bodem 7.2, 7.3 a 8.2, 8.3, 8.3.1 práce jsou spíše občanskoprávního charakteru, nicméně s ohledem na její malý rozsah jsou vhodným doplněním teoretické části práce s ohledem na hypotézu stanovenou v praktické části práce.

V části pod bodem 9 autorka pojednává o zvláštní matrice. I v tomto případě se jedná o zdařilou přehledovou studii popisného až metodického charakteru i když jen stručnou. Pro vyčerpání zvoleného tématu práce se však jedná o část nezbytnou.

Praktická část práce je pod bodem 10 (str. 46-52), kde autorka vyhodnocuje dotazníkové šetření. Zde je na místě poznamenat, že by v přílohách bakalářské práce měl být zařazen i předmětný dotazník (nevyplněný). Autorka stručně popsala skladbu respondentů, a to jak věkovou, vzdělanostní či pohlaví. Takováto skladba respondentů však není ani podobná úrovni Gaussovy křivky v zastoupení pohlaví, věku či vzdělání ve společnosti a zjištění učiněná dotazníkovým šetřením jsou tak bezpochyby zkreslená. Taktéž nelze opomenout, že z bakalářské práce ani jejích příloh nejsou patrné otázky pokládáné v dotazníku (přesto, že obsah jednotlivých otázek autorka v praktické části naznačuje) a nelze tak učinit jednoznačný závěr o vhodnosti činěných dotazů a s tím související validitě dotazníku. Obdobné výsledný efekt bude i v nerovnoměrném zastoupení místa bydliště jednotlivých respondentů, kdy uvedené nenapovídá, že by se jednalo o lokální či celorepublikový průzkum (zastoupení respondentů pro celorepublikový průzkum není dostatečné – viz 3 respondenti z Prahy oproti celkovému počtu 130 respondentů). Samo vyhodnocení dotazníku, jeho pravděpodobný obsah, je pak pravděpodobně dostatečně široký a určitý, pro základní zjištění pro naplnění cíle praktické části. K autorčině zvolené hypotéze se však vztahují pravděpodobně jen poslední tři otázky dotazníku, z rozsahu praktické části se však jedná o většinu textu (v případě dalšího rozpracování tohoto tématu by bylo vhodné toto směřovat spíše na katedru občanského práva). Autorkou stanovená hypotéza se pak jeví jen jako zcela okrajová a není patrná provázanost pokládáných otázek s tématem bakalářské práce. Ať se jedná o osobní zájem autorky či snahu autorky o aktualizaci daného tématu, nebylo provedeno provázání teoretické a praktické části, jejich cílů a hypotézy zcela vhodným způsobem. Nelze však opomenout, že předmětná kvalifikační práce je prací bakalářskou a tomu odpovídá i kvalita souvztažností některých aspektů.

K praktické části práce je třeba poznamenat, že praktická část obsahuje ze zdrojů kvalitativního výzkumu pouze dotazníkové šetření a to ne ve zcela ideální podobě.

Po obsahové stránce práce z pohledu právního nelze mít k její teoretické části žádné podstatné připomínky.

K závěru předložené kvalifikační práce je třeba uvést, že závěr neobsahuje úplné zhodnocení stanovených cílů a stanovené hypotézy. Závěr práce obsahuje pouze částečný souhrn dílčích poznatků praktické části práce.

Věcná souvztažnost teoretické a praktické části práce je na samotné hranici akceptovatelnosti.

Předloženou práci je možné označit v teoretické části za zdařilou přehledovou studii daného tématu s pokusem o výzkum popsáný v praktické části.

3. Formální úprava

Formální stránka práce je bez zásadních vad, práce splňuje stanovený minimální rozsah kvalifikační práce tohoto typu.

Práce obsahuje seznam použitých zdrojů, kdy seznam literatury (knižních publikací) je pro bakalářskou práci jak reprezentativní, tak do značné míry dostatečný (10 knižních publikací) a je řazen dle abecedního pořádku. Je na místě poznamenat, že v seznamu zdrojů v části literatura jsou uvedena i dvě ÚZ, vazby úplných znění však nejsou literaturou a použitým zdrojem bezpochyby byl v ÚZ publikované právní předpisy (právní předpis taktéž není

odbornou literaturou). Taktéž je na místě poznamenat nepoměr mezi webovými zdroji (18 zdrojů) a odbornou literaturou (10 zdrojů) a právními předpisy (5 zdrojů).

K formální stránce je třeba poznamenat, že závěr je zpracován v českém jazyce, resumé je zpracováno v anglickém jazyce a nejedná se o totožné texty.

Autorka se nevyvarovala drobných nedostatků jako například předložky a spojky na konci řádků. Tyto nedostatky však celkový dojem z předložené práce nikterak zásadně neruší.

4. Stručný komentář hodnotitele

Předložená práce je příkladem dobře zpracované bakalářské práce, která jak po obsahové, tak formální stránce splňuje požadavky na ní kladené.

5. Otázky a připomínky k vysvětlení při obhajobě

Popište souvislost mezi teoretickou a praktickou částí práce – matričními úřady a knihami ve vztahu k manželství stejnopohlavních párů.

Stručně formulujte alespoň 3 návrhy de lege ferenda pro zlepšení efektivnosti, rovného přístupu či transparentnosti matričních úřadů a matričních knih.

Jaký je přínos a využitelnost vámi zpracované kvalifikační práce?

6. Navrhovaná známka

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm výborně.

JUDr. Ing. Patrik Kurz, Ph.D.

V Plzni dne 8. 7. 2020